

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autor: **Eliška Dubnová**
Studijní program: B7105 – Historické vědy
Studijní obor: Archivnictví – historie
Název: ***Genderová perspektiva ve Starší Eddě***
Vedoucí práce: Mgr. Lenka Doová, Ph.D.
Oponent: Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce s názvem *Genderová perspektiva ve Starší Eddě* je sepsána v rozsahu 55 stran bez příloh. Text je rozdělen do 3 základních kapitol a 15 podkapitol.

Vikingská éra, moderní skandinávskou historiografií nahlížená jako proto-středověké období, stále přitahuje značnou pozornost odborníků i laického publika. „Zlatý věk“ severských dějin je díky různorodému typu dochovaných pramenů i geografickému vymezení dlouhodobě zkoumán nejen historiky, archeology, lingvisty či religionisty. Eliška Dubnová si tedy pro svoji bakalářskou práci zvolila náročné interdisciplinární téma, se kterým se však vypořádala erudovaným způsobem.

Obzvlášť je třeba zdůraznit práci s cizojazyčnými primárními materiály a zahraniční literaturou. Vedle moderních jazyků (angličtina, němčina, norština) jmenujme především staroseverštinu – originální jazyk, v němž skaldská a eddická tvora primárně vznikala.

Jak již samotný název napovídá, stěžejním pramenem bakalářské práce je soubor mytologických a hrdinských skladeb dnes známých jako tzv. Starší Edda. Eliška Dubnová na základě dochovaného materiálu detailně analyzuje staroseverskou společnost z genderové perspektivy (biologické i sociálně-právní hledisko). V jednotlivých kapitolách se věnuje specifickým archetypům (mytologické bytosti – bohové, bohyně, obři, norny, dísy, trpaslíci, smrtelníci – děti, svobodné ženy a muži, manželé, rodiče, staří lidé), které následně komparuje s obrazem staroseverské společnosti zachyceným v odlišných typech dochovaných pramenů. Diplomantka si je vědoma skutečnosti, že eddická tvorba, jež původně existovala pouze v orální

tradici, by byla zkreseným pohledem na vikingskou společnost. Využívá tedy širší spektrum pramenů (např. prameny narativní – ságy, krátké povídky, tzv. *þættir*, nejstarší historiografické dílo *Kníha o Island'anech*, či normativní – středověký islandský zákoník *Šedá husa*), aby se tomuto jednostrannému aspektu vyhnula. V úvodní kapitole se nejdůležitějším pramenům – skaldské, eddické tvorbě a ságové produkci – věnuje detailněji, aby čtenář snáze pochopil problematiku těchto specifických primárních materiálů.

Eliška Dubnová se ve své analýze a interpretaci staroseverských pramenů opírá především o odbornou literaturu a dovedně ve své argumentaci využívá interdisciplinární přístupy soudobých domácích i zahraničních odborníků (především lingvistika, historie, religionistika). Uvědomuje si limity dochovaných pramenů (např. prolínání pohanství a křesťanství, preference urozeného původu, mytologický námět versus realita, literární kliše, zpožděná tezaurace orální tradice apod.), a i přesto se jí v práci podařilo zachytit plastický obraz jednotlivých archetypů severské společnosti a jejich proměn ve třech staletích vikingské éry.

I přes výhrady ke stylistice, doporučuji bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji hodnotit známku.....

V Hradci Králové dne 16.5.2017

Mgr. Lenka Doová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce